

סרטים

זעם ההמון

אם זעם ההמון לא יוצג במקומות רבים בארץ עקב העובדה שקיימת כאן רק מהדורה ברוחב של 16 מ"מ (רוחב סרט סטאנדארטי הוא 35 מ"מ) פרוש הדבר שרבים לא יוכלו לראות את אחד הסרטים המשובחים ביותר שיצאו אי פעם מהוליווד.

קאתרין גראנט (סילביה סידני) וג'ו וילר (ספנסר טרייסי) מאוהבים זה בזה. אולם אינם יכולים להנשא כיוון שמצב הכלכלי בכל רע. קאתרין נאלצת להפחד מג'ו, לעבור לזמן מה לעיר אחרת, בה יש לה עבודה טובה. ג'ו פותח מוסך בשותפות עם שני אחיו (ג'ורג' וולקוט ופראנק אלברטסון) ולאחר שנה חוסך סכום כסף, קונה לעצמו מכונת ונוסע בה אל קאתרין, כדי לשאת אותה. בדרך, ליד עיר קטנה בשם סטראנד, הוא נעצר על ידי השריף המקומי (אדוארד אלס), נחשד בהשתתפות בחטיפת ילדה, נעצר בבית הסוהר המקומי. אוכלוסיית סטראנד, מונהגת על ידי קבוצה של לאומנים מומי מוח וגנגסטר מקומי (ברוס קאבוט) מסתערת על בית הסוהר, מעלים אותו באש. בדרך נס ג'ו ניצל, אבל הכל בטוחים שהוא נשרף בדליקה. כאשר מתברר שצלמי יומן קולנוע נוכחו בעת הלינוץ, צלמו את הרצח, מחלטים ג'ו להסתתר, להחשב למת, כדי שעשירים ושניים מאנשי העיר שזוהו הודות לצלומי היומן, יוכלו להתבע לדין באשמת רצח. היסטריה תוקפת את מרבית הנאשמים כאשר הם שומעים את החלטת המושבעים המרשיעים אותם בדין. אולם ג'ו חוזר בו משאיפת הנקם, מגלה את עצמו, מציל את חיי האנשים שנסו לרצוח אותו.

זעם ההמון נחון, איפוא, בעלילה מעניינת ביותר. אולם לאנא אינו נתפס לצד הממתח שבה, משלב בתסריט (שהוא עצמו השתתף בהכנתו) הרבה רעיונות חברתיים שהיום אין למצואם בסרטים הוליוודיים; פשוט קשה להאמין שבראש הסרט שואג האריה של מטרונגולדברג מאייר.

חבלנים ומצולות

כמה מן הפעולות המזוהרות והמסוכנות ביותר במלחמה האחרונה בוצעו על ידי יחידות חבלה תת-ימיות שאנשיהן צויירו בכובעי אמודאים, כסיות גומי ומעלי גומי שדמו לגפיתיהן של צפרדעים ואשר הקנו להם את הכינוי "אנשים-צפרדעים". חבלנים במצור לות מראה שלוש פעולות נפרדות של חידה אמריקאית של חבלנים תת-ימיים, אשר הגוי עזת בהן, פצוץ בסיס צוללות יפאני מהתה את שיאו של הסרט.

הבמאי לוי (המדד על הבאנוטי) בייקון וצלמו נורברט ברודין היטיבו לקלוט את הי דמויות המזוהרות, כאלו מעולם אחר, משתת בדומיה מתחת למים. קטעים אלה, המצולמים ומבויימים בסגנון העובדתי מהווים סתירה גמורה למה שמתרחש מעל לפני המים; העלילה הדרמטית של חבלנים במצולות אין לה ולא כלום מן החדוש. זוהי חזרה על אר תה מעשיה נורשה אודות קנין תקיף (ריצ' ארד וידימארק) שאנשיו, ובראשם הרסיפ דאנו אנדרו אינם מבינים אותו עד שהוא מוכיח את כשרו הפקודי והגופני ואת אומץ לבו בפעולה.

בלבדיר האופטימיסט

המחזה חזיל הכספים מאת רוברט מקאנרו עשה חיל על במות ברודני לפני ארבע שנים, הגיע ארצה והוצג על ידי הבימה. זהו מעשה בפילוסוף הנודע, אוליבר ארוונטר (במחזה שחקן את התפקיד חוזה פרו באמרי קה, רפאל קלצקיין בישראל) המעמיד פנים שהוא בן 77, נכנס למושב זקנים ומספר לי יושבים בו שהוא נראה צעיר אך ורק משום שגלה את סוד העלומים, גורם בכך לסערה בין כתלי המוסד.

כמו כל מחזה שהצלחה (מבחינת הקופה) נקנה חזיל הכספים על ידי הוליווד וזכה לטפול מיוחד. מר אונטר סולק ממנו ותחתיו הוכנס לסרט מכר ותיק, לין בלבדיר (קליפ' טון ווב). הגאון בלבדיר נודד על פני אמרי קה, מרצה על הנושא: "איך להיות צעיר ב גיל 80". לצורך מחקר הוא נכנס למושב זקנים, מעמיד פנים שהוא בן 77 וכן הלאה, כמו במחזה. כל הקטעים שנשמר בהם ההר מור של המקור הם משעשעים, ביחוד משום שאות תפקידי הזקנים ממלאים חברי הלהקה שהופיעה על הבמה.

הצרה היא שמר בלבדיר פשוט אינו מש תלב בכל העניין, יתכן שאין תפקיד אדם טובילב הולם אותו יותר, כיון שהצופה הורגל לראות על הבד בלבדיר ציני ואנוכי.

הוא חג שם כמו אידיוט? אנחנו נהיה שם רק מחר.

אנו יוצאים לדרך. המידורן שנראה לנו אפסי מראש הפיסגה מתפתל עתה ונמשך בלי סוף. יורדים, יורדים ושוב יורדים. אין קץ לירידה. והעיקר: האבנים הקטנות דוק

14.10 — ואדי רחב, לכן מרוב אבנים קטנות וחצץ באפיק ומשני הצדדים סלעים גדולים. גם שני עצים צומחים, המתנשאים ממש מתוך הסלע. מתחת לעצים חונה ה שירה, מחולקת לשתיים. כאן נאכל צהרים. למעשה היינו צריכים לאכול לפני זמן רב, אך כל עוד לא מצאנו מרעה לגמלים, לא רצינו לחנות. לבסוף לא היתה ברירה. הגמ' לים יצטרכו לחכות.

13.10 — המטוס הופיע שוב. הפעם הוא קרוב מאד, מעל לראשינו. כמטרפים אני מתחילים כולנו לקפוץ ולצועק, מנופפים ב כפיות הלבנות. יראה אותנו? או שיעבור

"בניך בורע על ברכיו וחבר שופך על ראשו מים ממימייה..."

הלאה כפי שעשה עד עכשיו? המטוס הצהוב מטה כנף, מסתובב לכיוונו. בעצלתים, כאילו מהסס, הוא מתקרב אלינו. פתאום הוא מגביר את המהירות ובה בקו אנו כולנו רוקדים כמטרפים מרוב שמחה. דוד מתרוצץ ממקום לי מקום, מצלם בקדחתנות. לולא נאחו אף הוא בהת פרקות העצומה היה קצת מאיט את הקצב: הרי מכל זה לא נוכל לפרסם אלא תמונה אחת או ש תיים לכל היותר.

עתה מתעוררת הבעי ייה: כיצד להתקשר עם הטייס? איך להסביר לו שמכשיר הקשר מקול קל? איך נבקש לחם? מישור נוטל את המכשיר הכבד בידיים ומנופף אר תו מעל לראש. המטוס חג מעלינו, פעם, פעמי יים. הוא הבין. כעבור כמה שניות הוא חוזר, ממריך עד למטרים אחי דים. מבעד להלון מר פיעה יר, משהו שחור מושלך החוצה.

החברה רצים לדבר שהושלך. הייתכן שהי תה לו סוללה רזרבית? התקווה מתבדה. אין זו אלא שופורת. זה באמת יפה מצדו — אבל מי צריך שופורת? עמוס מפרק את המכשיר בקדחתנות, מוציא ממנו את הסול' לה. המטוס מתקרב, הטייס מטה את כנפיו שלוש פעמים. הפעם הוא הבין — אינש' אלה!

ועתה — לחם! נכתוב עם רובים" מציע מישור. כהרף עין מונחים עשרה רובים עי הארמה הסלעית. האותיות אינן מצטיינות ביופי, אך אפשר לקרוא אותן, וזה העיקר. ל. ה. א. זהו, לחם! זה מה שאנחנו צריי כים. עוד הטיית כנפיים. בחור עם שכל, הטייס. הוא תופס מהר.

16.00 — לצד הואדי משרע עמק רחב, כולו מכוסה ירק. סוף סוף מצאנו מרעה. אך הסביבה פראית ומשום מה מרחף איום סתום באויר החם, שלא גושבת בו אף נשימת רוח. לפני שהגמלים מתפזרים בתוך החלקות היורקות שולח עמוס שני מקלעים לתפוס עמדות — האחד על הר התלול, בקצה ה שדה, השני על גבעה נמוכה, קרוב לשפת הוואדי. אני מרחם על המקלענים: על כל קילומטר שהשירה עושה הם מוסיפים קילר מטר של התרוצצויות ותפיסת עמדות.

שתי כיתות נחות בתוך הוואדי, בצל דפי נותיו הגבוהות. הכיתה השלישית — של דוד העיריחודי (מפיס) — עם תגבורת, יוצאת לפנינו לברי. אם יתקלו במישור או משהו, תפקידם לטאטא אותו מדרכנו. בהי גיעם לבאר עליהם להתבצר בה ולהבטיח אותה עד ששאר השירה תגיע.

הערבים דורשים לפחות שעה מרעה לגמ' לים. רובנו חולצים את נעלינו, משתרעים בצל הוואדי. למעשה, כבר גמרנו מיכסתי הליכה של יום רגיל, אך כל עוד לא הגענו למים, לא נחנה. בצל אחד השיחים הקים דן נאכט את ה"סנדלריה" שלו: יתד ברזל, פטיש וכמה מסמרים. מתיקו הוא מוציא סוליות עור רזרביות, חוט ומחט. סביבו מר טלת ערימת נעליים הדרושות את טיפולו המידי. אולם הוא אינו מטפל בהן: ראשית כל יתקן את נעליו הוא.

16.30 — "ערבים על הרסס ממו, שלוש מאות מטר מכאן" מודיעה התצפית שעל הגבעה הקרובה. כל אחד מחפש את נשקו. "אם אינם מוזיינים, עזוב אותם. אם יש להם נשק, דפוק אותם כשירצו להתקרב". כמה דקות של ציפיה. אין כלום. הערבים הסתלקו. אנו חוזרים לנמנם.

נוול בהיד יקר

18.00 — בשעה זו בדרך כלל כבר מדי ליקים מדורות לארוחת-ערב. במקום זה אנו הולכים והולכים, נכנסים ויוצאים בפיתולי ואדיות יבשים ושוממים, עוברים גבעות והי

...ליד שזוקית מים ושותים, ושותים...

רים ושוב נכנסים לואדיות. זו הפעם הראשונה בכל המסע שההליכה הפכה מיכנית, עניין של התעקשות, כמעט על כל פנים אפשר לראות את ההחלטה ללכת וללכת, עד שנגיע למקום או עד שלא נוכל לזוז יותר. עמוס קורא להפסקה. "מימייה אחת לכל כיתה", הוא מודיע. עד עתה נהגנו לשתות שתי מימיות מים לכיתה, מדי חנייה ארוכה. הנוול הבהיר כבר יותר חשוב כנראה, יש לשמור עליו ביתר קפדנות.

19.00 — אנו עדיין הולכים. השמש שקעה מזמן והחושך הולך ומתגבר. עכשיו אני רק מבחין בצועד לפני ואני כמעט רץ פן אנתק את הקשר אתו. אנו עוברים את הוואדי ומתחילים לעלות בשביל הררי. הדרך נעשית יותר קשה, העיניים סוקרות אותה